
ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА

УДК 368.914

Н. А. Цікановська, к.е.н.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАГЛЯДУ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ НЕДЕРЖАВНИХ ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ

У статті досліджено вплив держави на ринок послуг із недержавного пенсійного забезпечення. Систематизовано завдання органів державного нагляду та контролю за діяльністю недержавних пенсійних фондів. Сформульовано проблеми і напрямки підвищення ефективності нагляду за діяльністю недержавних пенсійних фондів.

Ключові слова: недержавне пенсійне забезпечення, недержавний пенсійний фонд, органи державного нагляду, саморегулювні організації, пруденційний нагляд, фінансова безпека недержавних пенсійних фондів.

Н. А. Цикановская, к.э.н.

ОРГАНИЗАЦИЯ НАДЗОРА ЗА ДЕЯТЕЛЬНОСТЬЮ НЕГОСУДАРСТВЕННЫХ ПЕНСИОННЫХ ФОНДОВ

В статье исследовано влияние государства на рынок услуг по негосударственному пенсионному обеспечению. Систематизированы задачи органов государственного надзора и контроля над деятельностью негосударственных пенсионных фондов. Сформулированы проблемы и направления повышения эффективности надзора за деятельностью негосударственных пенсионных фондов.

Ключевые слова: негосударственное пенсионное обеспечение, негосударственный пенсионный фонд, органы государственного надзора, саморегулирующие организации, пруденциальный надзор, финансовая безопасность негосударственных пенсионных фондов.

N. A. Tsikanovska, candidate of economic sciences

ORGANIZATION OF THE SUPERVISION FOR ACTIVITIES OF PRIVATE PENSION FUNDS

The influence of the state on the market of services for private pension provision is researched in the article. Tasks of government oversight and control over activities of private pension funds are systematized. Problems and ways of increasing the effectiveness of supervision over the activities of private pension funds are formulated.

Keywords: non-state pension, non-state pension fund, institutions of state supervision, self-regulatory organizations, prudential supervision, activities of private pension funds.

Актуальність теми дослідження. Формування розвиненого ринку недержавних пенсійних фондів (НПФ) можливе лише за умови активної участі держави у вирішенні проблем його становлення. Необхідність державного втручання в процеси розвитку ринку НПФ зумовлена, з одного боку, соціальною значимістю діяльності НПФ, а саме забезпеченням додаткового джерела доходів учасників НПФ після їхнього виходу на пенсію, а з іншого боку – можливістю використання фінансових ресурсів НПФ як джерела довгостро-

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА

кових інвестицій в економіку. Соціальна значущість недержавного пенсійного забезпечення зумовлює постійну увагу органів державної влади до діяльності недержавних пенсійних фондів (НПФ), адже втрата пенсійних накопичень може посилити недовіру населення до пенсійної реформи та викликати соціальний резонанс.

Постановка проблеми. Відстежувати результати діяльності НПФ дозволяє моніторинг діяльності фондів, який здійснюється органами державного нагляду, що дає змогу не лише оцінити результати діяльності фондів з точки зору захищеності фінансових інтересів їхніх учасників, але й спрогнозувати появу негативних змін, встановити причини виявлених відхилень та розробити заходи, спрямовані на покращення фінансового стану фондів.

Діяльність НПФ відбувається в мінливих умовах ринкового середовища, у зв'язку з чим фонди постійно модифікують свою діяльність, адаптуючись до ринкових змін. Це, у свою чергу, викликає потребу у перегляді підходів до нагляду за діяльністю фондів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням зміцнення основ нагляду і контролю за діяльністю НПФ присвятили наукові публікації відомі українські та зарубіжні вчені: К. А. Грем'яцька [1], Н. М. Ковальова [2], У. МакДональд [3], О. В. Нікітін [4], В. С. Толуб'як [5] та ін.

Однак, в умовах нестабільного соціально-економічного та політичного середовища діяльності НПФ, питанням удосконалення нагляду за діяльністю фондів слід приділяти все більше уваги, що пов'язано із специфікою діяльності фондів як спеціалізованих фінансових установ, призначених для забезпечення додаткового джерела доходу учасників фонду після їх виходу на пенсію.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження впливу держави на ринок послуг із недержавного пенсійного забезпечення, систематизація завдань органів державного нагляду та контролю за діяльністю НПФ і установ, які здійснюють управління НПФ, дослідження ролі саморегулювальних організацій в питаннях нагляду за діяльністю НПФ та, на цій підставі, виявлення проблем та формулювання напрямків подальшого підвищення ефективності нагляду за діяльністю НПФ.

Виклад основного матеріалу. Державне регулювання передбачає проведення уповноваженими органами державної влади комплексу заходів щодо упорядкування діяльності НПФ з метою захисту інтересів учасників фондів.

До органів державного нагляду та контролю за діяльністю НПФ та установ, які здійснюють управління НПФ, належать:

- по-перше, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (Нацкомфінпослуг) – регулює діяльність НПФ та адміністраторів НПФ;
- по-друге, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР) – контролює діяльність компаній з управління активами НПФ та депозитарну діяльність банків-зберігачів;
- по-третє, Національний банк України (НБУ) – здійснює нагляд за банківською діяльністю зберігачів;
- по-четверте, Антимонопольний комітет України – слідкує за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції в сфері недержавного пенсійного забезпечення;
- по-п'яте, Державна служба фінансового моніторингу – контролює дотримання законодавства про протидію відмиванню доходів, отриманих зло-

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА

чинним шляхом, в процесі ведення діяльності в сфері недержавного пенсійного забезпечення.

Вплив держави на ринок послуг із недержавного пенсійного забезпечення здійснюється, насамперед, через формування законодавчої і нормативно-правової бази діяльності його учасників та здійснення державного нагляду за її дотриманням.

Так, Закон України «Про недержавне пенсійне забезпечення» [6] визначає правові, економічні та організаційні засади недержавного пенсійного забезпечення в Україні, регулює правовідносини, пов'язані з цим видом діяльності. Це основний законодавчий акт, який регулює діяльність НПФ.

Підзаконні нормативно-правові акти, розроблені Нацкомфінпослуг, спрямовані на врегулювання питань щодо створення, функціонування та припинення діяльності НПФ. Зокрема, ними встановлено: процедури, необхідні для початку роботи НПФ; вимоги до осіб, які входять до складу Ради НПФ і фахівців адміністраторів НПФ; ліцензійні умови провадження діяльності з адміністрування НПФ; порядок ведення адміністратором системи персоніфікованого обліку учасників НПФ; порядок подання регуляторів звітності та її оприлюднення; порядок припинення діяльності НПФ тощо.

На врегулювання діяльності компаній з управління активами НПФ і депозитарних установ, які здійснюють зберігання активів НПФ, спрямовані підзаконні нормативно-правові акти, розроблені НКЦПФР.

У цілому, на нашу думку, законодавча і нормативно-правова база діяльності НПФ є достатньо якісною та відповідає світовій практиці.

Контроль за дотриманням законодавчих та нормативно-правових актів НПФ, адміністраторами, компаніями з управління активами та банками-зберігачами здійснюється органами державного нагляду шляхом моніторингу та інспектування діяльності цих установ. При цьому виконуються планові комплексні та позапланові тематичні (за результатами аналізу звітності, скаргами громадян, на вимогу правоохоронних органів та ін.) перевірки дотримання вимог законодавства. Інформаційною базою для здійснення державного контролю є фінансова та спеціальна звітність суб'єктів НПФ, результати перевірок суб'єктів управління НПФ та інша інформація, отримана державними органами в процесі їхньої роботи.

До порушників законодавства застосовуються такі заходи впливу, як: приписи про усунення порушень вимог законодавства; накладення фінансових санкцій (штрафів, пені); подання судових позовів про усунення порушень законодавства; тимчасове зупинення, обмеження (наприклад, заборона на укладення нових пенсійних контрактів адміністратору фонду) або анулювання ліцензії; скликання позачергових зборів засновників; запровадження тимчасового адміністрування; розробка плану відновлення фінансової стабільності установи; виключення з реєстру та анулювання свідоцтва про реєстрацію фінансової установи тощо.

Відповідно до Меморандуму про співпрацю та координацію діяльності між органами, що здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг [7], за результатами перевірок відбувається обмін інформацією про виявлені випадки порушень законодавства суб'єктами недержавного пенсійного забезпечення.

З метою впровадження заходів щодо усунення порушень диверсифікації активів НПФ Нацкомфінпослуг подає до НКЦПФР інформацію про порушення компаніями з управління активами НПФ вимог законодавчих і нормативно-правових актів щодо складу та структури активів НПФ, якими вони управляють.

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА

Також у разі, якщо за результатами аналізу звітності про діяльність НПФ встановлено, що склад активів НПФ не відповідає вимогам чинного законодавства, Нацкомфінпослуг направляє листи на адресу Ради НПФ із вимогою скликання засідання Ради фонду і розгляду на ньому питання про приведення складу і структури активів НПФ у відповідність до вимог законодавства.

Іншим завданням органів державного нагляду є адміністративне регулювання діяльності фондів.

Нацкомфінпослуг, здійснюючи державне регулювання діяльності НПФ, виконує [8]: реєстрацію НПФ та адміністраторів НПФ у статусі фінансових установ; реєстрацію статутів, пенсійних схем та інвестиційних декларацій НПФ; ліцензування діяльності з адміністрування НПФ; сертифікацію осіб на право здійснення тимчасової адміністрації фінансових установ, у тому числі НПФ; погодження складу рад НПФ та змін у їхньому складі; обмеження окремих дій, пов'язаних з розповсюдженням рекламних матеріалів НПФ або заборону розповсюдження таких рекламних матеріалів.

До того ж, Нацкомфінпослуг затверджує: стандарти надання адміністративних послуг; ліцензійні умови провадження діяльності з адміністрування НПФ, у яких зазначаються, зокрема, вимоги до розмірів статутного капіталу, власного капіталу, резервного фонду адміністратора НПФ; кваліфікаційні вимоги до членів рад НПФ та фахівців з питань адміністрування НПФ; вимоги до технічного забезпечення та інформаційних систем для ведення персоналізованого обліку учасників НПФ; рекомендації щодо послідовності дій та організаційних заходів, які потрібно здійснити в процесі припинення діяльності НПФ; граничні тарифи на оплату послуг з адміністрування НПФ та ін.

НКЦПФР, регулюючи діяльність компаній з управління активами та банків-зберігачів, забезпечує [9]: ліцензування компаній з управління активами на провадження професійної діяльності на фондовому ринку – діяльності з управління активами пенсійних фондів; ліцензування банків на провадження професійної діяльності на фондовому ринку – депозитарної діяльності зберігача цінних паперів; сертифікацію осіб, які здійснюють професійну діяльність із цінними паперами – фахівців з управління активами та з депозитарної діяльності; обмеження інвестиційної діяльності осіб, які здійснюють управління активами, щодо дотримання структури активів НПФ тощо.

Також НКЦПФР розробляє: ліцензійні умови провадження професійної діяльності на фондовому ринку – діяльності з управління активами та депозитарної діяльності, у яких встановлюються вимоги до розмірів статутного капіталу, власного капіталу та резервного фонду, кадрового складу, технічного, програмного та ін. забезпечення діяльності компаній з управління активами, банків-зберігачів; вимоги до осіб, що здійснюють професійну діяльність з управління активами, щодо складу та структури активів НПФ, якими вони управляють; методичку оцінки чистої вартості активів НПФ; положення про винагороду за надання послуг з управління активами НПФ; порядок обчислення тарифів за послуги зберігача та їхній граничний розмір тощо.

Окремі контролюючі повноваження мають саморегульвні організації. В Україні до таких саморегульвних організацій належать: Національна Асоціація НПФ України та Адміністраторів НПФ, Українська асоціація адміністраторів пенсійних фондів, Українська асоціація інвестиційного бізнесу, Професійна асоціація реєстраторів і депозитаріїв тощо.

Саморегульвні організації здійснюють контроль у двох напрямках:

– по-перше, за діяльністю суб'єктів управління НПФ на основі повноважень, делегованих таким організаціям органами державного нагляду;

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА

– по-друге, за діяльністю органів державної влади для виявлення фактів корупції, некомпетентного регулювання, яке може негативно вплинути на ефективність роботи суб'єктів управління НПФ, подолання надмірної зарегульованості ринку послуг з недержавного пенсійного забезпечення, зменшення бар'єрів на вхід до нього, які можуть стримувати розвиток конкуренції.

Органи державного нагляду делегують саморегульним організаціям окремі повноваження з регулювання діяльності установ, які є учасниками таких організацій. Зокрема, саморегульні організації:

– розробляють стандарти професійної діяльності, кодекси професійної етики, правила сертифікації фахівців, вимоги до програмного забезпечення учасників та інші вимоги;

– зобов'язуються контролювати дотримання учасниками розроблених організацією стандартів, правил та вимог, норм законодавства та професійної етики;

– забезпечують доліцензійну перевірку установ, які претендують на отримання ліцензії, зокрема, виконують експертизу документів, програмних продуктів тощо. За результатами перевірки органу державного нагляду надаються пропозиції про видачу або відмову у видачі ліцензії;

– приймають участь в удосконаленні законодавчої та нормативно-правової бази діяльності НПФ та установ, які обслуговують діяльність фондів, у напрямках її уніфікації, гармонізації з європейським законодавством, врахування рекомендацій міжнародних організацій;

– здійснюють моніторинг, формують ренкінги, аналізують поточні проблеми діяльності учасників та розробляють можливі шляхи їх вирішення;

– провадять інформаційну, консультативну та методологічну підтримку членів організації, організують семінари, прес-конференції, круглі столи, брифінги щодо проблем та перспектив розвитку недержавного пенсійного забезпечення.

До порушників встановлених саморегульною організацією стандартів, правил або вимог діяльності можуть застосовуватися заходи дисциплінарного впливу, такі як: попередження; попередження з публічним повідомленням; тимчасове припинення участі в організації; виключення з членів організації з правом повторного вступу; виключення з членів організації без права повторного вступу тощо.

Важлива роль у здійсненні контролю за діяльністю адміністратора, компанії з управління активами та банка-зберігача відведена Раді фонду, яка має право встановлювати додаткові вимоги до діяльності адміністратора, компанії з управління активами та банка-зберігача у відповідних договорах про обслуговування НПФ, а також контролювати їхнє виконання на основі отримання регулярної звітності. У разі виявлення порушень встановлених вимог, на засіданні Ради фонду може бути розглянуте питання про дострокове розірвання договору з установою, яка припустила таке порушення.

Адміністратор, компанія з управління активами та банк-зберігач також мають певні контролюючі повноваження стосовно роботи Ради фонду. Так, ці суб'єкти можуть відмовитися підписувати договори про обслуговування НПФ за наявності у договорах, інвестиційній декларації або пенсійних схемах положень, які суперечать діючому законодавству або положень, які негативно впливають на ефективність роботи НПФ.

Контроль за діяльністю НПФ також здійснюють учасники НПФ на основі інформації, отриманої з виписок з індивідуальних пенсійних рахунків та оприлюдненої звітності НПФ. Дієвість контролю, який провадять учасники

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА

НПФ, підкріплена правом на судовий захист від порушень їхніх прав, у тому числі права на переведення пенсійних накопичень до іншого НПФ або страхової компанії, а також можливістю звернутися за роз'ясненнями з будь-яких спірних або незрозумілих питань до адміністратора НПФ або до Нацкомфінпослуг.

Роботодавці та профспілки мають змогу впливати на діяльність корпоративних та професійних НПФ, беручи участь у зборах засновників, у формуванні Ради фонду, у затвердженні пенсійних схем тощо.

Суспільний контроль за діяльністю НПФ здійснюють зацікавлені у цьому особи на основі даних, розміщених у засобах масової інформації про суб'єктів управління НПФ, оприлюдненої звітності НПФ тощо.

Однією з невирішених проблем, пов'язаних з наглядом за діяльністю НПФ та установ, які здійснюють управління фондами (адміністратором, компанією з управління активами та банком-зберігачем), є недостатня операційна спроможність органів державного нагляду.

Зокрема, не до кінця узгодженою лишається взаємодія Нацкомфінпослуг та НКЦПФР при вирішенні окремих питань. Так, Нацкомфінпослуг відповідає за регулювання діяльності НПФ, не маючи при цьому достатніх повноважень і можливостей впливати на компанії з управління активами, які реально розпоряджаються пенсійними коштами. У комісії відсутні повноваження щодо контролю за отриманням інвестиційної декларації НПФ, отримання оперативної інформації про вартість пенсійних активів. Нацкомфінпослуг не має права здійснювати перевірки компаній з управління активами і своєчасно вживати заходи щодо зупинення сумнівних операцій із пенсійними активами, які можуть призвести до втрати пенсійних коштів тощо.

Водночас актуальною проблемою залишається недостатня операційна спроможність Нацкомфінпослуг і НКЦПФР щодо швидкого прийняття нормативно-правових актів за потреби оперативно та адекватно зреагувати на економічні виклики, наприклад, у разі загрози різкого погіршення фінансового стану НПФ з метою створення бар'єрів для недопущення такого погіршення. Для того, щоб скоротити терміни прийняття регуляторних актів у таких випадках, необхідне скорочення строків їхнього оприлюднення, а також скасування необхідності їхнього попереднього погодження з Державною службою України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва.

Актуальним завданням органів державного нагляду є запровадження повноцінного ризик-орієнтованого пруденційного нагляду за діяльністю НПФ та установ, які здійснюють управління фондами.

Так, у Концепції запровадження пруденційного нагляду за небанківськими фінансовими установами [10] відзначається необхідність встановлення додаткових вимог до діяльності НПФ, зокрема щодо: якості та ліквідності активів, у які можуть бути інвестовані пенсійні активи; розробки критеріїв, за якими здійснюється вибір об'єктів для інвестування; розрахунку показників, які характеризують результати інвестиційної діяльності; розкриття інформації радами фондів про результати інвестиційної діяльності, пенсійні активи та ризики, притаманні таким активам, та ін. У перспективі також передбачається запровадження диференціації режимів нагляду за діяльністю НПФ, однак наукового підходу до реалізації цього завдання поки що не розроблено.

У Концепції запровадження пруденційного нагляду за діяльністю професійних учасників фондового ринку [11] відзначаються також вимоги щодо наявності в компанії з управління активами ефективної системи управління ризиками; важливість застосування тестів раннього попередження, за допомогою яких виокремлюватимуться проблемні компанії для детального фінансового аналізу та

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА

своєчасного виявлення ризику настання неплатоспроможності; створення ризик-профілів компаній з управління активами, на основі яких формуватимуться інтегральні оцінки ризику та прийматиметься рішення щодо зміни особливостей режиму нагляду за діяльністю компаній з різними рівнями ризику тощо.

Висновки. Підбиваючи підсумки зазначимо, що роль державного регулювання у забезпеченні фінансової безпеки НПФ полягає у створенні правових, адміністративних, економічних умов діяльності фондів, прийнятних для захисту фінансових інтересів учасників фондів. Однак завдання щодо забезпечення фінансової безпеки покладається на Раду фонду та установи, які управляють ним – адміністратора, компанію з управління активами та зберігача, оскільки, підтримуючи розвиток недержавного пенсійного забезпечення в цілому, держава не створює особливих переваг для діяльності НПФ, підтримуючи тим самим конкуренцію між НПФ, страховими компаніями та комерційними банками. Підвищення ефективності нагляду за діяльністю НПФ сприятиме відновленню довіри населення до фондів, що позитивно вплине на розвиток недержавного пенсійного забезпечення.

Література

1. Грем'яцька К. А. Регулювання та контроль у системі недержавного пенсійного забезпечення [Електронний ресурс] / К. А. Грем'яцька. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/DeBu/2007-1/doc/2/12.pdf>.
2. Ковальова Н. М. Механізм державного регулювання інвестиційної діяльності пенсійних фондів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.02.03 «Організація управління, планування і регулювання економікою» / Н. М. Ковальова. – К., 2005. – 18 с.
3. МакДональд У. Становлення пруденційного нагляду за діяльністю недержавних пенсійних фондів [Електронний ресурс] / У. МакДональд. – Режим доступу: http://finrep.kiev.ua/download/prudential_supervision_npf_sep2013_omcdonald_ua.pdf.
4. Никитин А. В. Пути повышения надежности негосударственных пенсионных фондов: автореф. дисс. на соискание науч. степени канд. экон. наук : спец. 08.00.05 «Экономика и управление народным хозяйством» / А. В. Никитин. – М., 2012. – 28 с.
5. Толуб'як В. С. Державне регулювання в сфері пенсійного забезпечення: суть та необхідність здійснення / В. С. Толуб'як // Економіка та держава. – 2010. - № 5. – С. 76-79.
6. Про недержавне пенсійне забезпечення : Закон України від 09.07.2003 р. № 1057-IV / Верховна Рада України // Офіційний вісник України. – 2003. - №33. - С. 70.
7. Про ефективність та координацію з діяльності державного регулювання та нагляду за ринком фінансових послуг у галузі недержавного пенсійного забезпечення : Розпорядження від 28.08.2008 р. № 1032 [Електронний ресурс] / Держфінпослуг. – Режим доступу: http://uazakon.com/documents/date_cu/pg_gbwiso.htm
8. Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг : Указ від 23.11.2011 р. № 1070/2011 / Президент України // Офіційний вісник Президента України. - 2011. - № 31. - С. 30.
9. Про Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку : Указ від 23.11.2011 р. № 1063/2011 / Президент України // Офіційний вісник Президента України. - 2011. - № 31. - С. 9.
10. Про затвердження Концепції запровадження пруденційного нагляду за небанківськими фінансовими установами та Програми розвитку системи пруденційного нагляду за небанківськими фінансовими установами : Розпорядження від 15.07.2010 р. № 585 [Електронний ресурс] / Держфінпослуг. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1156.449.0>
11. Про схвалення Концепції запровадження пруденційного нагляду за діяльністю професійних учасників фондового ринку : Рішення від 12.04.2012 р. № 553 [Електронний ресурс] / НКЦПФР. – Режим доступу: www.nssmc.gov.ua/user_files/law/17095/1335370392.doc

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА

References

1. Hremiatska, K. A. (n.d.). *Rehuliuвання та контроль у системі нederzhavного pensiinoho zabezpechennia [Regulation and control of the private pension system]*. Retrieved from <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/DeBu/2007-1/doc/2/12.pdf> [in Ukrainian].
2. Kovalova, N. M. (2005). *Mekhanizm derzhavного rehuliuвання investytsiinoi diialnosti pensiinykh fondiv [The mechanism of state regulation of investment activity of pension funds]*. (Candidate of sciences dissertation thesis). Kyiv [in Ukrainian].
3. McDonald, O. (2013). *The development of a concept of prudential supervision for non-state pensions*. Retrieved from http://www.finrep.kiev.ua/download/prudential_supervision_npf_sep2013_omcdonald_en.pdf.
4. Nikitina, A. V. (2012). *Puti povysheniya nadezhnosti negosudarstvennykh pensionnykh fondov [The ways to improve the reliability of non-state pension funds]*. (Candidate of sciences dissertation thesis). Moscow [in Russian].
5. Tolubiak, V. S. (2010). *Derzhavne rehuliuвання v sferi pensiinoho zabezpechennia: sut ta neobkhidnist zdiisnennia [The state regulation of the sphere of pension provision: the essence and the necessity of realization]*. *Ekonomika ta derzhava - Economy and state*, 5, 76-79 [in Ukrainian].
6. Supreme Rada of Ukraine. (2003). *Pro nederzhavne pensiine zabezpechennia : Zakon Ukrainy vid 09.07.2003 r. # 1057-IV [About private pension provision: the law of Ukraine of 09.07.2003 № 1057-IV]*. *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy - Official Bulletin of Ukraine*, 33, 70 [in Ukrainian].
7. State Commission for Regulation of Financial Services Markets of Ukraine. (2008). *Pro efektyvnist ta koordynatsiiu z diialnosti derzhavного rehuliuвання ta nahliadu za rynkom finansovykh posluh u haluzi nederzhavного pensiinoho zabezpechennia : Rozporiadzhennia vid 28.08.2008 r. # 1032 [About the effectiveness and coordination of the state regulation and supervision for financial market services in the branch of private pensions provision: Order of 28.08.2008 № 1032]*. Retrieved from http://uazakon.com/documents/date_cu/pg_gbwls0.htm [in Ukrainian].
8. President of Ukraine. (2011). *Pro Natsionalnu komisiuu, shcho zdiisniue derzhavne rehuliuвання u sferi rynkiv finansovykh posluh : Ukaz vid 23.11.2011 r. # 1070/2011 [On the National Commission for State Regulation of Financial Services Markets: Decree of 23.11.2011 № 1070/2011]*. *Ofitsiinyi visnyk Prezydenta Ukrainy - Official Bulletin of the President of Ukraine*, 31, 30 [in Ukrainian].
9. President of Ukraine. (2011). *Pro Natsionalnu komisiuu z tsinnykh paperiv ta fondovoho rynku : Ukaz vid 23.11.2011 r. # 1063/2011 [On the National Commission on Securities and fund market: Decree of 23.11.2011 p. № 1063/2011]*. *Ofitsiinyi visnyk Prezydenta Ukrainy - Official Bulletin of the President of Ukraine*, 31, 9 [in Ukrainian].
10. State Commission for Regulation of Financial Services Markets of Ukraine. (2010). *Pro zatverdzhennia Kontseptsii zaprovadzhennia prudentsiinoho nahliadu za nebankivskymy finansovymy ustanovamy ta Prohramy rozvytku systemy prudentsiinoho nahliadu za nebankivskymy finansovymy ustanovamy : Rozporiadzhennia vid 15.07.2010 r. # 585 [On approval of the Concept introduction of prudential supervision of non-bank financial institutions and Programs for the development of the system of prudential supervision for the non-bank financial institutions: Order of 15.07.2010 p. № 585]*. Retrieved from <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1156.449.0> [in Ukrainian].
11. National Securities and Stock Market Commission. (2012). *Pro skhvalennia Kontseptsii zaprovadzhennia prudentsiinoho nahliadu za diialnistiu profesiinykh uchasnykiv fondovoho rynku : Rishennia vid 12.04.2012 r. # 553 [On approval of the Concept introduction of prudential supervision for the activity of professional members of fund market: Decision of 12.04.2012 p. № 553]*. Retrieved from www.nssmc.gov.ua/user_files/law/17095/1335370392.doc [in Ukrainian].

Надійшла 27.03.2014 р.